

บวรพัฒน์

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2569)

Vol. 4 No. 2 (April-June 2026)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความทวิสารณธ์หนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสาขาต่าง ๆ โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการชุมชน รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระพรหมวัชรธีรจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศิริ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุยะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกณัฐ ศรีทอง

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรเดช พรหมศิลป์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภารดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตต์เจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิธาน, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินนทร์ วสันต์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ดร.ดิเรก ตัวลอย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นางสาวสุณิสา แก้วนิ่ม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นางสาวอรอุมา ชอนกลิ่น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 062-3434768
E-mail: journal.jra@gmail.com
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระครูนิวาส์สีลขันธ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระปัญญาวชิรบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษฏ์ ภูริปัญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. ศ.ดร.จันทงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. รศ.ดร.พิสมัย รัชชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. ผศ.ศศิภักดิ์ อัจฉริยะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ดร.ภาราทร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชร งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญ	ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังคร	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเท	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.ชนินทร์ วสันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
10. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	นักวิชาการอิสระ
11. รศ.ดร.พทุทธ์สรณ์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
12. รศ.ดร.สุริยพงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
13. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
14. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
15. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
16. รศ.ดร.รัตน์ะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
17. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
18. รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเดียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
19. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
20. รศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
21. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
22. รศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
23. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
24. ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
25. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
26. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
27. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
28. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
29. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
30. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปทุมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
31. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
32. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
33. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
34. ผศ.ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
35. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
36. ผศ.ดร.ประภัศร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

37. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
38. ผศ.ดร.กฤษณะ ดารารเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
39. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
40. ผศ.ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
41. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวัตร ปรหมลิตี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
42. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
43. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตนสกุล	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
44. ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
45. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
46. ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
47. ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
48. ผศ.ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
49. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยนครพนม
50. ดร.อักรินทร์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
51. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
52. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
53. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
54. ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
55. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
56. ดร.วรพล ชินเพชร	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
57. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทยทหารบก
58. ดร.ปัญญมณีสาร องค์กรปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
59. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนมกร	โรงเรียนแย้มจากดวิชาสุรธรรม
60. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
61. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
62. ดร.จาดรงค์ สุทวาท	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
63. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
64. นางสาวโอปอล รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
65. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
66. นายสรารุณ แสงอรุณ	บริษัท กรุงศรี นิคมเบิ้ล จำกัด
67. อาจารย์รดา อนุตตรังกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
68. อาจารย์นันทยา สัตยวาที	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
69. อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

- ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี
- รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์
- รศ.ดร.สมาน งามสนิท
- รศ. สยาม คำปรีดา
- ผศ.ดร.สุดาภาณจน์ ปัทมดิเลก

ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัย จำนวน 13 บทความ บทความวิชาการ จำนวน 1 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ จำนวน 1 บทความ รวม 15 บทความ ดังนี้

พระจารุกิตติ อธิญาโณ, สมคิด พุ่มทุเรียน, พระครูนิวิฐศีลขันธ บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทรงาม อำเภอ บึงนาราง จังหวัดพิจิตร” พบว่า 1) ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักภาวะนาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทรงามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.47) และนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนของอบต.โพธิ์ไทรงามตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.47) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภาวะนาธรรมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนมีค่าสหสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.783$) และ 3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนของ อบต.โพธิ์ไทรงาม ควรมุ่ง 6 ด้าน ได้แก่ (1) สร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ โดยส่งเสริมทักษะที่สอดคล้องกับชุมชน (2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมศักยภาพเศรษฐกิจและการตลาดชุมชน (3) พัฒนาศักยภาพคน ด้วยหลักปัญญาภาวนาเพื่อเสริมความรู้ ทักษะ และทัศนคติ (4) ลดความเหลื่อมล้ำ ดูแลกลุ่มเปราะบางให้เข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียม (5) ส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้หลักกายภาวนาในการจัดการทรัพยากร และ (6) บริหารจัดการภาครัฐอย่างโปร่งใส ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ บทความวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารองค์กร : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก” พบว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองต้องรู้หน้าที่ไม่เลือกปฏิบัติ ตรงไปตรงมา ไม่คดโกง และแก้ปัญหาพร้อมกันทำงานอยู่ในกรอบของกฎหมาย ประสานความร่วมมือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่และหาวิธีระหว่างผู้ดำเนินโครงการกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และการนำพาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์พร้อมจัดสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์กรเป็นประจำทุกปี องค์ประกอบในด้านของภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชุมกันเนื่องนิตย์ การพร้อมเพียงกันประชุม การปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างต่อประชาชน เคารพเชื่อฟังและให้เกียรติผู้ใหญ่ ตั้งมั่นในหลักนิติธรรม มีความยุติธรรม ไม่ลุแก่อำนาจในการตัดสินใจ ปกป้องรักษาสถานที่สำคัญของชุมชน ส่งเสริมบุคคลากรที่ปฏิบัติงานดีสามารถบริหารงานสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พระสมุห์ชัชชัย นนฺธิโก (คันธะเนตร์), พระครูนิวริฐศีลขันธ, สมคิด พุ่มทุเรียน บทความวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีพื้นถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตากตก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามหลักพุทธธรรม” พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีพื้นถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตากตกตามหลักสัมมปปธาน 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.12, S.D. = 0.31) และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีพื้นถิ่นตามทฤษฎีของโคเฮนและอัฟโฮฟทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.27) 2) ผลการวิเคราะห์หลักสัมมปปธาน 4 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีพื้นถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตากตกในระดับปานกลาง (r = 0.303) และ 3) แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักสัมมปปธาน 4 ควรส่งเสริมการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนและดำเนินงาน การรับผลประโยชน์จากกิจกรรมรวมถึงการติดตามและประเมินผลผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเป็นระบบ

พระกิตติศักดิ์ วชิรญาโณ (ชายสีอ่อน), พระราชรัตนเวที, อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์ บทความวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เรื่อง หลักสุจริตธรรมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาในตำบลหนองยายดา อำเภอทพทัน จังหวัดอุทัยธานี” พบว่า

1) ผลศึกษาระดับความรู้และทัศนคติ: นักเรียนมีคะแนนความรู้เฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.73 คะแนน และมีทัศนคติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนด้านพฤติกรรมและด้านความรู้สึกละอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลพัฒนาทักษะการสื่อสาร จากกิจกรรมพูดสุนทรพจน์ นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาพรวมอยู่ในระดับดีถึงดีมาก โดยมีจุดเด่นด้านการเตรียมตัว การใช้น้ำเสียง และการถ่ายทอดเนื้อหา แต่ควรพัฒนาเพิ่มเติมด้านการสบสายตาและการใช้ภาษากายให้เป็นธรรมชาติ และ 3) ผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เรื่อง หลักสุจริตธรรมทาง การเมือง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 20.80$, S.D. = 1.58) และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 25.73$, S.D. = 1.60) เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระมหาสุเมธ สมานิตโต, พระครูสิริสุตโสภณ, รินทร์ระพีร์ ไวยวัฒน์, ปิ่นปิ่นท์ โกจัญญา บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุม อำเภอยะบะระ จังหวัดปัตตานี” พบว่า 1) ระดับการดูแลตนเองตามหลักภวาม 4 การสนับสนุนจากสังคม และคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ด้านการดูแลตนเองตามหลักภวาม 4 โดยภาพรวมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ Sig. = .00 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ คิดเป็นร้อยละ 84.4 มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ คิดเป็นร้อยละ 71.2 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุม = .463 + .287 การพัฒนาทางด้านร่างกาย (X_1) + .282 การพัฒนาวินัยของตนเอง (X_2) + .193 การพัฒนาทางความคิด (X_4) + .190 การพัฒนาทางความมั่นคงทางจิตใจ (X_3) และด้านการสนับสนุนจากสังคม โดยภาพรวมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ Sig. = .00 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมีความสัมพันธ์สูง คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ คิดเป็นร้อยละ 48.2 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุม = 1.406 + .049 ด้านอารมณ์ (X_1) + .046 ด้านข้อมูลข่าวสาร (X_3) ในขณะที่ด้านแรงงาน สิ่งของเงินทอง และบริการ (X_2) ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุม อำเภอยะบะระ จังหวัดปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญ

ชลอริณูชย์ ทวีบุญยสินธิ์ บทความวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดกองบังคับการอำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ” พบว่า 1) ข้าราชการตำรวจมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.07) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อ 3) การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจมีลักษณะขั้นเชิงที่ชัดเจน และมีการปฏิบัติตามคำสั่ง จากผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด สามารถทำได้โดยการนำหลักธรรมที่เน้นความเสมอภาค ความเข้าใจ และความมีเมตตา มาปรับใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงวัฒนธรรมการทำงาน หลักการ 1) ให้ทาน เพื่อจัดสรรตำแหน่งและทรัพยากรอย่างเท่าเทียม 2) หลักปวิจา คือ การพูดที่จะช่วยลดความรู้สึกรังเกียจของการเป็น “ไพร่ฟ้า” และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในองค์กร 3) หลักอิตถจริยา (การทำความดีเป็นตัวอย่างที่ดี) ในองค์กรข้าราชการตำรวจ สามารถช่วยในการปรับปรุงพฤติกรรม และกระบวนการทำงานให้เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ และ 4) หลักสมานัตตาในการจัดสรรทรัพยากร และโอกาสต่างๆ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางการเมือง หรือบุคคล

แสงประทีป นิลเนตร, สยาม คำปรีดา บทความวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักปาปนิกรรม” พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นตามหลักปาปนิกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.24) และระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมืองนครสวรรค์ตามทฤษฎี Plato ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.16) 2) ความสัมพันธ์ของหลักปาปนิกรรม กับภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ตามทฤษฎี Plato โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง Pearson Correlation (r) (0.509**) 3) แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ตามหลักปาปนิกรรมได้แก่ 3.1) ด้านความยุติธรรม ส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึก 3.2) ความฉลาดหรือปัญญา เป็นการกระทำที่เหมาะสม มีการทำงานเชิงรุก 3.3) ด้าน

ความกล้าหาญ เป็นการป้องกันชีวิตให้หลุดพ้นจากสิ่งชั่วร้ายวณกวนใจ และ 3.4) ด้านความรู้จักพอประมาณ เป็นพลังแห่งความพยายามที่จะควบคุมประสาทสัมผัสจากสิ่งชั่วร้ายวณกวนใจทั้งหลายได้

ปัสฏาภรณ์ นิลมณี, กัญญาณัฐ อบสิน บทความวิจัย เรื่อง “ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในเขตตำบลชุมตาบง อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักสังคหัตถ์ 4” พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ตามหลักสังคหัตถ์ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. 0.31) และระดับปัจจัยที่มีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. 0.42) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหัตถ์ 4 กับปัจจัยที่มีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของนักการเมือง พบว่า ความสัมพันธ์ในทางบวก และคล้อยตามกันเป็นคู่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (r) (0.328**) และ 3) แนวทางในการพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง พบว่า 1) ควรกำหนดนโยบายตรงความต้องการ โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม 2) อปท.ควรบริหารงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดธรรมาภิบาล 3) นักการเมืองควรปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส เสียสละ รับผิดชอบ และ 4) นักการเมืองควรเปิดเผยข้อมูล เปิดรับความคิดเห็น และตอบสนองอย่างสุภาพ

บัณฑิต ธงสันเทียะ, สยาม คำปรีดา บทความวิจัย เรื่อง “การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองเชิงสมานฉันท์ตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมของชุมชนบ้านตลุกข่อยน้ำ ตำบลเขาชนไก่ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ระดับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองเชิงสมานฉันท์ตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมของชุมชนบ้านตลุกข่อยน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.39) 2) ความสัมพันธ์ของตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมกับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองเชิงสมานฉันท์ของชุมชนบ้านตลุกข่อยน้ำ โดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันคอร์รีเลชัน เท่ากับ 0.696** 3) แนวทางในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองเชิงสมานฉันท์ตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมของชุมชนบ้าน ตลุกข่อยน้ำ ประกอบไปด้วย 1) ความจริง คือ การปลูกฝังความซื่อสัตย์ สร้างความโปร่งใส เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา และมีระบบตรวจสอบ-ร้องเรียนที่ปลอดภัยในชุมชน 2) ความยุติธรรม คือ การมีกติกาที่เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม กล่าวพูดความไม่เป็นธรรม และคุ้มครองสิทธิของคนในชุมชนอย่างเท่าเทียม 3) ความเมตตา คือ การปลูกฝังจิตอาสา การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม และสร้าง

วัฒนธรรมความเอื้ออาทรในชุมชน และ 4) สันติภาพ คือ การส่งเสริมการสื่อสารอย่างสุภาพ การรับฟังกัน การแก้ไขความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และการต่อต้านความรุนแรงทุกรูปแบบในชุมชน

ภูมิ ภักดีรอด บทความวิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี” พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองคูคต ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.72) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองคูคต ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.70) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองคูคต ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก Pearson Correlation 2) ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรม 3) ประชาชนควรติดตามนโยบาย โดยใช้หลักพุทธธรรมและใช้ปัญญา 4) ส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา 6) ส่งเสริมประชาชนให้มีการใช้เทคโนโลยี 7) ส่งเสริมความรู้ทางการเมือง สร้างการตรวจสอบภายในชุมชน และ 8) ส่งเสริมให้ประชาชนมีสติสัมปชัญญะ และหลักคุณธรรมของผู้นำ

เจียรนา วันทอง บทความวิจัย เรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ความคิดเห็นที่มีต่อหลักหลักสาราณียธรรมกับวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.57) ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.53) 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักสาราณียธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.381$) 3) แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนตามหลักหลักสาราณียธรรม พบว่า ควรมุ่งส่งเสริมศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย ควบคู่กับการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการยึดถือกติกาประชาธิปไตยเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ มีสำนึกในหน้าที่

พลเมือง และมีทัศนคติเชิงบวกพร้อมทั้งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งควรส่งเสริมการ
 วิชาการวิจารณ์อย่างมีเหตุผล และลดแนวคิดแบบเผด็จการ เพื่อยึดหลักความเท่าเทียมและอยู่
 ร่วมกันอย่างสันติในสังคมประชาธิปไตย

เกรียงไกร เกิดคำ บทความวิจัย เรื่อง “การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตาล อำเภอไกรภพระ จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาท
 ธรรม” พบว่า 1) การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ยางตาล ตามหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.75, S.D. = 0.827) และดำเนินการ
 ตามหลัก 5ส มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93, S.D. = 0.826) 2) ผลการ
 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาทธรรมกับการ ขับเคลื่อนโครงการ 5ส วัด ประชา รัฐ
 สร้างสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตาลพบว่ามี ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง 3) แนว
 ทางการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตาล ตามหลัก
 5ส ประกอบด้วย 1) สะสาง การสำรวจ วางแผน และปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสม 2) สะดวก การ
 จัดระเบียบพื้นที่ตามความต้องการของวัด ชุมชน และผู้มาเยือน 3) สะอาด การดูแลรักษาความ
 สะอาดและสร้างจิตสำนึกที่ดี 4) สร้างมาตรฐาน การกำหนดแนวทางปฏิบัติและเป้าหมายที่ชัดเจน
 และ 5) สร้างวินัย การปลูกฝังความรับผิดชอบจนเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน

เอกชัย คนตรง, วิทยา ชินบุตร, สุกัญญาณัฐ อบสสิน บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนา
 และสร้างความมั่นคงแห่งชาติของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรณีศึกษาหน่วยพัฒนาการ
 เคลื่อนที่ 31” พบว่า 1) ระดับการพัฒนาและการสร้างความมั่นคงแห่งชาติของหน่วยบัญชาการ
 ทหารพัฒนา กรณีศึกษาหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 31 ตามแผนงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.39) และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างความมั่นคง
 แห่งชาติของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 31 ตามหลักอปทธานิยธรรม 7 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
 ระดับมาก (= 3.62, S.D. = 0.32) และ2) แนวทางในการพัฒนาและสร้างความมั่นคงแห่งชาติของ
 หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 31 ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ (1) ด้านการคมนาคม ควรมีการพัฒนาและ
 ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในชุมชนและพื้นที่การเกษตร เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง การ
 ขนส่งผลผลิต และเพิ่มความปลอดภัยในการสัญจร (2) ด้านการจัดหาน้ำกินน้ำใช้ ควรมีการพัฒนา
 และจัดหาแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม รวมถึงมีการสนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภคและ
 น้ำเพื่อการเกษตรให้แก่ประชาชน (3) ด้านการช่วยเหลือและพัฒนาประชาชน ควรให้ความช่วยเหลือ
 ผู้ประสบภัย และส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ

(4) ด้านการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน ควรมีการสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านการเกษตร การรวมกลุ่มอาชีพ และการสร้างรายได้ เพื่อเสริมความเข้มแข็งและความยั่งยืนของชุมชน

ดอนลาร์ เสนา, วรพล วรสุวรรณโรจน์, ศิริรักษ์ สังสทชาติ บทความวิชาการเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับความท้าทายทางจริยธรรม : บทบาทของผู้บริหารในการรักษาจริยธรรมท่ามกลางแรงกดดันของการเร่งรัดผลงาน” พบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีบทบาทเชิงรุกในการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรม ส่งเสริมการตัดสินใจเชิงคุณค่าและพัฒนาแนวทางการบริหารที่สามารถสร้างสมดุลระหว่างประสิทธิภาพกับความถูกต้อง ข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ ควรสร้างระบบกำกับดูแลด้านจริยธรรมที่มีความชัดเจน การพัฒนาเครื่องมือชี้วัดผลลัพธ์ที่ไม่ละเลยมิติคุณธรรม และการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านจริยธรรมให้แก่ผู้บริหารระดับสูง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความยั่งยืน โปร่งใส และได้รับความไว้วางใจจากสังคมอย่างแท้จริง

พระมหาสันทรศน์ ฐิตวิริโย (จำม่วง), ศิริโรจน์ นามเสนา บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “การข่มขู่ทางอารมณ์” พบว่า “การข่มขู่ทางอารมณ์” มักพบในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มเพื่อนฝูง ระหว่างสามีภรรยาญาติพี่น้อง หรือในสังคมหน้าที่การงาน ผู้ข่มขู่จะใช้วิธีการ “ข่มขู่” ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้ถูกข่มขู่เกิดความรู้สึกทางลบต่าง ๆ นานา รู้สึกว่าตนมีความผิด ตนทำตัวไม่ถูก ตนทำให้กลุ่มผิดหวัง ฯลฯ ทำให้กดดันทางอารมณ์ต่าง ๆ นานา อึดอัดใจ ทุกข์ใจ จนต้องยอมคล้อยตามคำเรียกร้อง เพื่อจะคลายความกดดัน โจม ่มู จือ (ผู้เขียน) ได้วิเคราะห์ลักษณะของการข่มขู่ทางอารมณ์ รวมถึงอธิบายว่าคนแบบไหนบ้างที่ถูกข่มขู่ทางอารมณ์ได้โดยง่าย ลักษณะแบบไหนบ้างที่มีการใช้ข่มขู่ทางอารมณ์ โดยนำเสนออย่างเป็นระบบและมีลำดับชัดเจน เพื่อหวังว่าทุกคนจะตระหนักถึงปัญหา และ เข้าใจผลกระทบที่เกิดจากการข่มขู่ทางอารมณ์ สามารถแยกแยะวิธีการข่มขู่ทางอารมณ์ได้ ระวังมิเป็นผู้ใช้การข่มขู่ทางอารมณ์กับผู้อื่นเสียเอง รวมทั้งถอนตัวออกจากการเป็นเหยื่อ ในวงจรของการข่มขู่ทางอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)

บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

ก

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

ข-ง

บทบรรณาธิการ

จ-ฎ

บทความวิจัย:

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์
ไทรงาม อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร

: พระจารุกิตติ อธิธิญาโณ, สมคิด พุ่มทุเรียน, พระครูนิวาสิตขันธ์

R6079

ภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร
องค์กร : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก

: พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ

R6085

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีพื้นถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ตากตก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามหลักพุทธธรรม

: พระสมุห์ชัชชัย นฤภูมิโก (คันธะเนตร), พระครูนิวาสิตขันธ์,
สมคิด พุ่มทุเรียน

R7214

การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เรื่อง หลักสุจริตธรรมทางการเมือง
ของกลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาในตำบลหนองยายดา อำเภอทัพทัน จังหวัด
อุทัยธานี

: พระกิตติศักดิ์ วชิรญาโณ (ชายสีอ่อน), พระราชรัตนเวที,
อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์

R7266

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองหลุม อำเภอลือชัย จังหวัด
พิจิตร

: พระมหาสุเมธ สมานิตโต, พระครูสิริสุตโสภณ, รินทร์ระพีร์ ไวยวัฒน์,
ปิ่นปิ่นท์ โกจัญญา

R7487

การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของ
ข้าราชการตำรวจ ในสังกัดกองบังคับการอำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ

: ชลอริณชัย ทวีบุญยทินศิริ

R5677

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมืองนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักปาปนิกรรม

: แสงประทีป นิลเนตร, สยาม คำปรีดา

R6229

ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นใน
เขตตำบลชุมตาบง อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักสังคหวัตถุ 4

: ปกัศฎาภรณ์ นิลมณี, กัญญาณัฐ อบสิณ

R6418

การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองเชิงमानฉันทตามหลักเบญจศีล
เบญจธรรมของชุมชนบ้านตลุกข่อยน้ำ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่วงก์
จังหวัดนครสวรรค์

: บัณฑิต ธงสันเทียะ, สยาม คำปรีดา

R6553

การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

: ภูมิ ภักดีรอด

R6571

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน
ในเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

: เจียรไน วันทอง

R7301

การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาทธรรม

: เกรียงไกร เกิดคำ

R7346

การพัฒนาและสร้างความมั่นคงแห่งชาติของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
กรณีศึกษาหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 31

: เอกชัย คนตรง, วิทยา ชินบุตร, สุกัญญาณัฐ อบสิน R8191

บทความวิชาการ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับความท้าทายทางจริยธรรม : บทบาทของผู้บริหารใน
การรักษาจริยธรรมท่ามกลางแรงกดดันของการเร่งรัดผลงาน

: ดอนลาร์ เสนา, วรพล วรสุวรรณโรจน์, ศิริรักษ์ สังสชาติ A7585

บทวิจารณ์หนังสือ:

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) การข่มขู่ทางอารมณ์

: พระมหาสันทรศน์ จิตวิริโย (จำมวง), ศิริโรจน์ นามเสนา B7260

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์	2
แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์	3
หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ฯ	21